

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2To/25/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8721010649
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivo Maruščák
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8721010649.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Iva Maruščáka a sudcov JUDr. Mariána Sninského a JUDr. Lucie Bašistovej, na verejnom zasadnutí konanom dňa 06.12.2022, v trestnej veci obžalovaného A. B., pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 0T/134/2021 zo dňa 16.02.2022, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. c/, d/, ods. 2 Tr. poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

Obžalovanému

A. B., nar. XX.XX.XXXX v Kežmarku, trvale bytom C. XXX,

u k l a d á :

Podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona, s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zákona a § 36 písm. l/ Tr. zákona trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyroch) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona mu výkon trestu podmiennečne odkladá.

Podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona určuje skúšobnú dobu podmiennečného odsúdenia v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Tr. zákona trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel v trvaní 10 (desať) rokov.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom uznal okresný súd obžalovaného A. B. vinným pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

- dňa 21.11.2021 v čase približne o 00.45 hod. ako vodič viedol osobné motorové vozidlo zn. D. E., EČV: F. po miestnej komunikácii na ulici Obrancov mieru v obci Spišská Teplica v smere do mesta Poprad, pričom bol z dôvodu porušenia pravidiel cestnej premávky (nefunkčný predný svetlomet) zastavený hliadkou Obvodného oddelenia PZ Svit na odstavnnej ploche pri zastávke SAD na ulici Obrancov mieru v Spišskej Teplici a následne sa podrobil dychovej skúške certifikovaným analyzátorom dychu zn. AlcoQuant 6020 plus, výr. č. A408865, pričom mu bola dňa 21.11.2021 v čase o 00.49 hod. nameraná hodnota 0,80 mg/l alkoholu vo vydychovanom dychu a opakovanou dychovou skúškou dňa 21.11.2021

v čase o 01.07 hod. mu bola nameraná hodnota 0,83 mg/l alkoholu vo vydychovanom dychu, hoci bol rozhodnutím Okresného súdu Chomutov, Česká republika, sp. zn. 29T 225/2013 zo dňa 15.11.2013, právoplatným dňa 28.12.2013 odsúdený za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 274 ods. 1 českého trestného zákona č. 40/2009 Sb. a trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava 2 sp. zn. 4T 31/17 zo dňa 03.07.2017, právoplatným dňa 05.08.2017 odsúdený za prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona,

Za to mu súd uložil podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona, s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zákona a § 36 písm. l/ Tr. zákona trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyroch) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona mu výkon trestu podmienene odložil. Podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona určil skúšobnú dobu vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 5 písm. a/ Tr. zákona trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na doživotie.

Proti uvedenému rozsudku podal obžalovaný písomne odôvodnené odvolanie prostredníctvom svojej obhajkyne, kde po rekapitulácii výroku odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že nesúhlasí s uložením trestu zákazu činnosti na doživotie podľa § 61 ods. 1, ods. 5 písm. a/ Tr. zákona, ktorý považuje za neprimerane prísny. K skutku sa priznal v celom rozsahu tak, ako sa mu kládol za vinu a svoje konanie úprimne oľutoval, uviedol úprimne okolnosti, za ktorých sa skutku dopustil, ak by sa nestali určite by takto nekonal, jeho partnerka, ktorá je v súčasnosti vo vysokom štádiu tehotenstva a s očakávaním narodenia spoločného dieťaťa začiatkom mesiaca apríl 2022, mu totižto dňa 21.11.2021 cez aplikáciu výber oznámila, že jej bolo zle, že sa jej zhoršil zdravotný stav, nemala sa na koho obrátiť a doma mala ďalšie maloleté dieťa, táto skutočnosť spôsobila, že sadol neuvážene za volant auta v čase kedy mal požiť alkoholické nápoje, no pod vplyvom týchto okolností sa ponáhlal domov v snahe pomôcť partnerke. V rámci hlavného pojednávania preukázal túto skutočnosť tehotenským preukazom jeho partnerky, súd sa však touto skutočnosťou vôbec nezaoberal. Trest zákazu činnosti na doživotie ho zásadným spôsobom obmedzí pri zadovážovaní si finančných prostriedkov pre živobytie, keďže sa okrem iného živí aj tým, že spoločne s kapelou chodia hrať po rôznych spoločenských akciách, taktiež chodí brigádnicke pracovať rozvážajúc hotové jedlá. Týmto trestom sa dostane do likvidačnej tiesne, nebude schopný zabezpečovať potreby svojej rodiny o to viac, keď v blízkej budúcnosti má jeho partnerka rodiť. Tiež si nebude môcť plniť svoju vyživovaciu povinnosť k ďalším maloletým deťom, čo môže spôsobiť hrozbu do budúcnosti, že by jeho bývalá partnerka mohla podať exekučné konanie pre prípad neplnenia si vyživovacej povinnosti, či dokonca podanie trestného oznámenia. Súd mal zobrať do úvahy tieto rodinné, sociálne, pracovné a majetkové pomery na jeho strane, a takto sa zaoberať možnosťou mimoriadneho zníženia trestu. Snaží sa viesť usporiadaný spôsob života, starať sa o svoje maloleté deti, chce im zabezpečovať do budúcnosti vyživovaciu povinnosť, preto žiada, aby tieto skutočnosti boli zohľadnené v rámci odvolacieho konania. Zvýrazňuje tiež zásadný rozpor medzi dvoma ustanoveniami Tr. zákona, a to je § 93 ods. 1 Tr. zákona § 61 ods. 7 Tr. zákona, ktoré boli v jeho prípade aplikované, a ktoré sú v rozpore s princípmi právneho štátu, keďže odsúdenia, na ktoré okresný súd pri ukladaní trestu zákazu činnosti na doživotie prihliadal mal už dávno zahľadené, aj keď si je vedomý pravidla plynúceho z ustanovenia § 61 ods. 7 Tr. zákona, kedy sa na zahľadenie neprihliada. Nesúhlasí s tvrdením okresného súdu, že na nápravu jeho osoby je nevyhnutné mu uložiť trest zákazu činnosti na doživotie, nakoľko podľa jeho názoru na nápravu jeho osoby postačí aj trest miernejší, zvýraznil preto znenie ustanovenia § 34 ods. 3 Tr. zákona, podľa ktorého trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Podľa jeho názoru pri ukladaní trestu okresný súd sa týmto pravidlom neriadil, preto navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku o uloženom treste zákazu činnosti a následne rozhodol tak, že mu mimoriadne zníži uložený trest.

Krajský súd na základe včas podaného odvolania oprávnenou osobou postupoval v intenciách ust. § 317 ods. 1 Tr. poriadku, podľa ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1, alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktorým predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku.

Vzhľadom na to, že krajský súd v prejednávanej veci nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku (obžalovaný A. B. urobil vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku a bol poučený podľa odseku 5 uvedeného ustanovenia o tom, že takéto vyhlásenie je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním, ani dovolaním, okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku), preskúmal len napadnutý výrok rozsudku, teda výrok o treste a po takomto preskúmaní dospel k nasledovným záverom.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, ktoré skutočnosti vzal súd prvého stupňa do úvahy, pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu. Dokazovanie v tomto smere tak, ako ho vykonal okresný súd bolo vykonané v potrebnom rozsahu a vytvorilo spoľahlivý podklad pre rozhodnutie o odvolaní napadnutom výroku rozsudku v posudzovanom prípade a aj vzhľadom na to, že odvolacie konanie tvorí spolu s rozhodovaním okresného súdu na hlavnom pojednávaní jeden celok, nakoľko predmet konania je totožný, krajský súd preto, aj keď len sčasti, na jeho argumentáciu prezentovanú v odôvodnení odvolaní napadnutého rozsudku odkazuje.

Krajský súd vo výroku o druhu a výmere trestu uloženého obžalovanému A. B. zistil také skutočnosti, ktoré viedli k záveru o potrebe tento výrok naprávať, a to v prospech obžalovaného.

V prvom rade krajský súd konštatuje, že okresný súd správne ustálil existenciu poľahčujúcich a priťažujúcich okolností podľa § 36 písm. l/ Tr. zákona, teda, že sa priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval, a súčasne nepriznaním žiadnej priťažujúcej okolnosti podľa § 37 Tr. zákona.

V nadväznosti na to uvedené zistenie okresný súd viedlo k správnej aplikácii ust. § 38 ods. 2 Tr. zákona, keďže u obžalovaného mal správne prevažovať pomer poľahčujúcich okolností nad okolnosťami priťažujúcimi, a preto bolo aplikované zmierňujúce ustanovenie § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8 Tr. zákona, čo malo za následok, že okresný súd správne určil trestnú sadzbu, v rámci ktorej potom aj ukladal druh a výmeru trestu v zmysle základných hľadísk a kritérií (§ 34 ods. 1, 4 Tr. zákona) pre naplnenie účelu trestu, zohľadňujúc pritom aj pravidlo podľa § 34 ods. 3 Tr. zákona, že trest má postihovať len páchatela tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Krajský súd si však nemohol osvojiť závery okresného súdu o splnení podmienok pre aplikáciu ust. § 61 ods. 1 ods. 5 písm. a/ Tr. zákona o uložení trestu zákazu činnosti na doživotie, keďže rozhodujúcim a jediným podkladom pre tento záver mali byť skutočnosti plynúce z odpisu registra trestov, konkrétne o tom, že obžalovaný A. B. už bol za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 Tr. zákona, ktorého sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, dvakrát odsúdený. Tomuto kritériu totižto zodpovedá jedine odsúdenie trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II. sp. zn. 4T 31/2017 zo dňa 03.07.2017.

V prípade rozhodnutia Okresného súdu Chomutov sp. zn. 29T 225/2013 zo dňa 15.11.2013, právoplatného dňom 28.12.2013 pre trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 274 ods. 1 Trestného zákona Českej republiky tieto kritéria však bez rozumných pochybností v posudzovanom prípade overiteľné neboli, aj keď okresný súd správne v súvislosti s týmto rozhodnutím cudzozemského súdu štátu EU správne upriamil pozornosť na aplikáciu ust. § 7b, ods. 1, ods. 2 Tr. zákona.

Krajský súd teda pri hodnotení uvedeného súdne trestaného činu obžalovaného z hľadiska, že už bol obžalovaný za takýto trestný čin podľa § 289 Tr. zákona odsúdený zistil, že pre takýto záver v danom prípade nemá dostatočne vykonané dokazovanie.

Podľa § 7b ods. 2 Tr. zákona sa totižto právoplatné odsúdenie súdom iného členského štátu Európskej únie v trestnom konaní na účely trestného konania zohľadní rovnako, ako keby bolo vydané súdom Slovenskej republiky, ak bolo vydané pre čin trestný aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky.

Zo znenia citovaného ustanovenia plynie, pre zohľadnenie cudzozemského rozhodnutia, štátu EU, na účely trestného konania, že podmienkou pre takýto postup je len obojstranná trestnosť, t.j. musí ísť o čin, ktorý je trestný aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky.

Pre bezchybné ustálenie záveru o obojstrannej trestnosti činov spáchaných obžalovaným, pre ktoré bol uznaný vinným a sankcionovaný súdmi v krajinách patriacich do EU, podľa hore uvedeného registra, je

nevyhnutné riadne posúdenie skutkov (skutkových okolností), za akých sa mal dopustiť činov, pre ktoré bol odsúdený, čo znamená posúdiť súdne preskúmateľný rovnopis právoplatného rozsudku, v ktorom by bol skutok riadne opísaný.

Pre zabezpečenie kópii takýchto rozsudkov sa ako procesne zákonný postup javí zisťovanie podľa § 488a ods. 2 Tr. poriadku, podľa ktorého, pre účely - zohľadnenia právoplatného odsúdenia súdom iného členského štátu Európskej únie v trestnom konaní - môže orgán činný v trestnom konaní, alebo súd požiadať generálnu prokuratúru o zabezpečenie kópie právoplatného rozsudku a ďalších súvisiacich informácií vydaných súdom tohto členského štátu Európskej únie; kópie právoplatných rozsudkov a ďalšie súvisiace informácie sa vyžadujú vždy, ak sa postupuje podľa § 47 ods. 2 Tr. zákona.

Vzhľadom nato, že v posudzovanom prípade podnetom pre vykonanie odvolacieho konania je jedine odvolanie obžalovaného, aj to len (po obsahovej stránke) voči výroku o treste zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá na doživotie, krajský súd rešpektujúc pravidlo zákazu zmeny k horšiemu v neprospech obžalovaného podľa § 321 ods. 3 Tr. poriadku z pohľadu možného, v danom prípade vykonania hore naznačených úkonov (požiadať generálnu prokuratúru o zabezpečenie kópie právoplatného rozsudku) v rámci doplnenia dokazovania považoval za postup neprípustný.

Krajský súd preto následne pri úvahách o uložení trestu prihliadal najmä na jednotlivé hľadiská ukladania trestov, vyplývajúce z ust. § 34 ods. 4 Tr. zákona, ktorými sú spôsob spáchania činu a jeho následok, úmyselné zavinenie, pohnútky, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchatel'a, jeho pomery, ako aj možnosti jeho nápravy, majúce na zreteli aj účel trestu vyplývajúci z ust. § 34 ods. 1 Tr. zákona, ktorým je ochrana spoločnosti pred obžalovaným tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život, súčasne odradí iných od páchania trestných činov, ako aj morálne odsúdi páchatel'a spoločnosťou. Krajský súd prihliadal aj na ust. § 34 ods. 3 Tr. zákona, podľa ktorého trest má postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Je potrebné uviesť, že Trestný zákon vo svojich ustanoveniach upravuje otázku ukladania trestov, a to jednak pri zásadách ukladania trestov, a jednak pri úprave jednotlivých druhov trestov, ako to už bolo konštatované.

Pri ukladaní trestov je potrebné vychádzať zo závažnosti spáchaného trestného činu, ktorá je v prvom rade určená trestnou sadzbou ustanovenou pri jednotlivých skutkových podstatách trestných činov a následne aj spôsobom spáchania samotného trestného činu, nevynímajúc aj úmysel, a teda formu zavinenia.

Obžalovaný bol v posudzovanom prípade uznaný vinným pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona, pričom posudzovaný trestný čin, ktorého sa obžalovaný dopustil je úmyselným trestným činom, za ktorý Trestný zákon v osobitnej časti ustanovuje trest odňatia slobody až na jeden rok, a teda s dolnou hranicou tak, že podľa kvalifikácie trestných činov upravených v ust. § 10 ods. 1 Tr. zákona, ide o prečin spáchaný ako úmyselný trestný čin.

Zákonom ustanovenú trestnú sadzbu v osobitnej časti Trestného zákona môže potom v každom jednotlivom prípade ovplyvniť pomer poľahčujúcich a príťažujúcich okolností, keďže ako už bolo konštatované podľa § 38 ods. 2 Tr. zákona je povinnosťou súdu pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadnuť na ich pomer a mieru závažnosti.

Obžalovanému poľahčovalo, že ku spáchaniu skutku sa priznal, jeho spáchanie oľutoval a preto krajský súd, rovnako okresný súd priznal túto poľahčujúcu okolnosť upravenú v ust. § 36 písm. l/ Tr. zákona z dôvodu už skôr uvedených.

Pri zistení prevahy poľahčujúcich okolností krajský súd preto pristúpil k určeniu trestnej sadzby podľa § 38 ods. 2, 3, 8 Tr. zákona.

Podľa § 38 ods. 2 Tr. zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností.

Podľa § 38 ods. 3 Tr. zákona, ak prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Podľa § 38 ods. 8 Tr. zákona zníženie hornej hranice alebo zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby podľa odsekov 3 až 6 sa vykoná iba v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby; základom na zníženie, alebo zvýšenie trestnej sadzby je rozdiel medzi hornou a dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Zníženie hornej hranice alebo zvýšenie dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Krajský súd teda, rovnako ako okresný súd v súlade s postupom podľa § 38 ods. 2, 3, 8 Tr. zákona pri prevahe poľahčujúcich okolností upravil hornú hranicu ustanovenej trestnej sadzby trestného činu, ktorým je prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona s ustanovenou trestnou sadzbou až na jeden rok tak, že hranicu upravil jej znížením o jednu tretinu na 8 mesiacov.

Krajský súd potom ukladal trest odňatia slobody obžalovanému, rovnako ako okresný súd pri upravenej trestnej sadzbe na 4 mesiace, s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 18 mesiacov.

Súčasne platí, že obžalovaný urobil vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku, pričom úprimnosť jeho vyhlásenia nebola spochybnená aj s odkazom na jeho priznanie už v prípravnom konaní, čím sa podobne ako v konaní o dohode o vine a treste vzal práva na verejný proces a tým dokazovanie jeho viny na hlavnom pojednávaní, čo potom by mohlo umožniť analogické použitie ust. § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona o mimoriadnom znížení trestu (R 44/2017).

Preto krajský súd dospel k záveru, že podľa § 289 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2, 3 Tr. zákona, § 36 písm. l/ Tr. zákona, uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) mesiace s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 18 (osemnásť) mesiacov, za súčasného uloženia podľa § 61 ods.1, 2, 3 Tr. zákona, aj trestu zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel v trvaní 10 (desať) rokov je v komplexe trestom zákonným, ktorý zodpovedá plne zásadám ukladania trestov a odráža závažnosť protiprávneho konania obžalovaného, ako aj jeho osobu.

Krajský súd mal bez rozumných pochybností totižto dokázané, že obžalovaný A. B. sa v posudzovanom prípade dopustil trestného činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 Tr. zákona, aj napriek tomu, že sa ho už ako vodič dopravného prostriedku v minulosti raz dopustil, ako to plynie z trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava II. sp. zn. 4T 31/2017 zo dňa 03.07.2017, čím boli splnené podmienky pre aplikáciu ust. § 61 ods.1, 2, 3 Tr. zákona aj v kontexte jeho priestupkovej minulosti na úseku dopravy, kedy pred spáchaním skutku v posledných piatich rokoch v posudzovanom prípade sa dopustil minimálne 11 priestupkov a čo je závažnejšie aj po spáchaní tohto skutku sa mal dopustiť ešte minimálne troch priestupkov na úseku dopravy. Uvedené potom vo svojom súhrne svedčí o osobe obžalovaného ako o osobe nerešpektujúcej všeobecne záväzné predpisy a všeobecne uznávané pravidlá správania sa v spoločnosti, čo je aj dôvod, prečo je na jeho nápravu potrebné pôsobiť trestom zákazu činnosti na hornej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby podľa § 61 ods. 2 Tr. zákona.

Na základe týchto skutočností opierajúc sa o dokazovanie už vykonané okresným súdom, potom rozhodol tak, že zrušil výrok o treste v odvolaní napadnutého rozsudku na podklade odvolania okresného prokurátora podľa § 321 ods. 1 písm. c/, d/ ods. 2 Tr. poriadku a súčasne podľa § 322 ods. 3 Tr. poriadku sám uložil trest obžalovanému, a to tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.